

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 75./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Közbiztonsági állapotainkról.

Már több ízben volt alkalmunk közbiztonsági állapotainkról szólni lapunkban és valahányszor ezt tettük, nem mulasztottuk el főkapitányunknak és az alkalmazott rendőrtisztviselőknek érdemeit kiemelni, melyeket a közbiztonság nehéz és felelősséggel járó szolgáltatásban szereztek, de egyszersmind rá kellett mutatnunk rendőrségünk azon nagy hátrányára, hogy a rendőrlégénység száma oly csekély, hogy azzal a közbiztonság feladatait kifogástalanul teljesíteni merő lehetetlenség.

Most, midőn a zord tél küszöbén állunk és biztosra vehetjük, hogy avagyombiztonság elleni vétségek és kihágások szaporodni fognak, e tárgyban újból felemeljük szavunkat, kérve az intéző köröket, hogy a rendőrlégénység létszámát haladéktalanul felemelje.

Mert, hogy városunkban 12 rendőrrel, a kik azonban a szoroson vett rendőri szolgáltatón kívül még más szolgálattételre is használtatnak, a rendőri szolgáltatást kifogástalanul teljesíteni abszolút lehetetlen, azt minden okos ember be fogja látni.

Először is 12 ember kevés arra, hogy legalább éjszaka idején az őrszem szolgáltatást végezhetné. Ép ezért városunknak sok oly utcájában és helyén, hol a közbiztonság érdekében felette szükséges volna legalább éjnek idején az őrszem alkalmazása, ezt keresztül vinni nem lehet.

Pedig mennyire nemesak kívánatos, de

TÁRCZA.

Selmezbánya történetéből.

(Történelmi vázlat egy német nyelvű, mult századbeli kézirat felhasználásával.)

XX.

Hogy Lindacker Kristóf, a Brenner szövetség gondnoka, csakugyan értette szakmáját, arról tanuskodik az is, hogy Rappach Kristóf és Stainperger János királyi biztosok, midőn 1583 augusztus havában bejárták a selmezi bányákat, díszelőleg nyilatkoztak Lindackerről.

A gondo vezetés mellett a Brenner szövetség oly szép eredményrel művelte bányáit, hogy 1583 elején teljesen visszafizette már kamarai tartozását. 1602-ben Stainperger János és Pruggner Mihály királyi biztosok bejárnak a selmezi bányákat, jelentik, hogy 1602 január 5-étől augusztus 24 éig, tehát 32 hét alatt Körmözbányára 22.804 márka aranyos ezüst érkezelt Selmezbányáról, mely mennyiség mind Felső biebertárnából származott. E bányában a fejtésnél akkoriban 144 vajar volt alkalmazva.

De a mily szorgosan művelte a Brenner szövetség Biebertárnát, annyira elhanyagolta a többi bányát; e miatt a királyi biztosok meg is intették.

Ezen időben Selmezbánya városa panaszkodott a biztosoknak, hogy a sok hadi költséget nem bírja fedezni; a bányákból nincs haszon, csak a Biebertárna jövedelmez, ebből pedig csak a Brenner szövetség részeseinek van hasznuk. Ez okból a biztosok elhatározták, hogy a Brenner szövetséget köteles legyen jövedelméből 3 százalékot a városnak adni.

Különben ne gondoljuk, hogy az a Brenner szö-

egyenesen szükséges volna több őrszemnek a felállítása — például a Rózsa-utczában, Honvéd-utczában, az új akadémiai palota környékén, Dohánygyár-utczában, de meg még a főutcákban és tereken is, az mindjobban érezhetővé kezd válni.

Ámde 12 rendőr, ki éjjel nappal kénytelen szolgáltatást teljesíteni és ennek folytán alig van pihenő órája, az őrszemi szolgáltatást illetően való végzésére kevés.

Legalább négy emberrel kellene tehát a belvárosi rendőrlégénységet szaporítani, úgy, hogy akkor több őrszem volna felállítható.

Ne fukarkodjanak az intéző körök ilyen főfontosságú testi és vagyoni biztonságunkat legközelebről érintő kérdésnél; ne nézzék azt a több kiadást, mellyel a négy közrendőri állás szervezése járna; ne kicsinyeskedjenek az ilyen égetővé vált bajnak orvoslásánál; hanem gondolják meg, hogy itt a városi adminisztráció legfontosabb tényezőjéről, a közbiztonságról van szó és hogy a város már sok oly dologra költsékezett, melyek nem voltak oly égetően szükségesek, mint a rendőrlégénységi létszám szaporítása.

Ez az első; a második meg az, hogy a belvárosi két rendőrbiztos kizárólag csakis rendőri szolgáltatást teljesítsen és mindennemű más szolgáltatást alól felmentessék. Hiszen ha ezek csakis kizárólag rendőri szolgáltatásnak fognak eleget tenni, még az esetben is oly nehéz szolgáltatást fognak végezni, a mely bi-

kezet valami nagyon összetartó tagokból állott. Az egyes részesek közti egyenetlenségek napirenden voltak, kivált a két főrészes, Adler Jeromos és Khielemann András között valóságos ellenségeskedés folyt.

Hogy e villongások nem váltak a bányák előnyére, azt elgondolhatjuk; kivált, a mióta Lindacker Kristóf meghalt, a bányákat nagyon elhanyagolták.

Sok bajt okozott a vizemelési is, mely nagyon költséges volt. A brenneri tisztok mindenképen be akarták azt szüntetni, mit azonban a bányabíró meg nem engedett, mivel épen a mélységben találtak a legjobb ércet, s így annak felhagyásával a jövedelem is megszűnnék s az által a kinstár is kárt szenvedne.

Hogy ezt megértsük, föl kell említenünk, hogy a kinstár az ezüstöt nem váltotta be a részesektől teljes értékben, s így a beváltásból jelentékeny hasznuk volt, mely a termelés csökkenésével megapadt volna.

Daczára minden tiltakozásnak, a Brenner szövetség 1605 február 19-én beszüntette a vizemelést a fedő aknából, s ezt töreccsel betöltötte.

Ennek folytán a művelés nagyobb része megszűnt és sok munkás elbocsáttatott.

De az a kevés sem kapott bért, a ki munkában maradt. 1605 október 3-án a felsőbiebertárnai vajarok küldöttséget menesztettek a bányabíróhoz, kérve, hogy eszközölné ki, hogy legalább élelmiszereket kapjanak, ha már pénzt nem

„nicht dass sy trotzen wolten, oder den Herren gewercken den Stuel vor Thier setzen, oder aber dass man vermeinen mecht, dass sy sich zwischen die Rebellen schlagen solten, mit nichten, Sondern die grosse Hungersnot treibt sy dazue, dass sy mit einem Hellen Hauffen von dannen hinweg ziehen und Nahrung suchen müszen.“

zony összes erejüknek igénybevételére fogja kényszeríteni. Mert városunkban két rendőrbiztos alkalmazása éppenséggel nem sok és csak az esetben lehetne elégséges, ha azok tisztán csak rendőri szolgálat teljesítésére alkalmaztatnának.

Mit ér tehát rendőrségünk kitünő vezetése, a rendőrtisztviselők dícséretes ügybuzgósága, ha az imént felsorolt két hiány miatt a közbiztonság kifogástalan megőrzése és a preventív rendőri intézkedések megtehetése hajótörést szenvedhet.

Ismételten kérjük tehát az intéző köröket, hogy nem kimélve a legszűkebb körök közé vonandó költséget, e baj orvoslását mielőbb eszközöljék, nehogy a bekövetkező nagyobb bajok miatt a felelősséget kénytelenek legyünk rájuk háritani.

A november havi közgyűlésről.

Rég nem volt oly élénk közgyűlésünk, mint a mult keddi. Igaz, hogy a bizottsági tagok nem nagy számban jelentek meg; annyira nem, hogy az abszolút többség sem volt meg és e miatt a tárgyszorozat 14-ik és 15-ik pontját a jövő közgyűlésre kellett halasztani. E két ügy a Morgenstern-féle és a steffultói beltelek megvásárlására vonatkozik.

Bizonyos pikanteriat adott a közgyűlésnek az, mit Heinecz Hugo a bölcsođe részére a kormánytól engedélyezett 3000 frtra vonatkozó távirat tárgyában mondott.

Horváth Béla főispán, mint elnök, reggel pont 9 órakor megnyitotta a közgyűlést és szívélyes hangon üdvözölte a bizottsági tagokat. Lelkes szavakkal emlé-

Kritikus helyzet is volt az akkor. Boeckay serege körülzárva tartá Selmezbányát, a hajduk Szent-Kereszten tanyáztak, úgy hogy Selmezbányára be, s a városból ki senkisémet mehetett s Körmöcz felé is el volt az út zárva; a kinstártól nem kaphatták meg a beváltott ezüst árát, s így a munkások sem kaptak bért, mivel nem volt pénz. A munkások azért fellázadtak; most már az ajánlott élelmi szereket sem akarták elfogadni, de pénzt követeltek. A bányamester, a bányabíró, a városi tanács csititgatása mind eredménytelennek bizonyult a munkások izgatott kedélyével szemben. 1606 augusztus 30-án tömegesen vonultak a bányabíróhoz s nagy lármával követék kívánságaik teljesítését.

E munkások úgy nyilatkoztak, hogy ők többé nem várnak, mert az urak csak mindig ígérnek, de sohasem adnak semmit; inkább tétlenül hevernek, mint ingyen dolgozzanak. A bányabíró hiába igyekezett őket lecsendesíteni, ők csak annál inkább kiabáltak, s már a bányabíróval szemben is fenyegető állást kezdtek foglalni. De híret vette e zavargásnak Raitter Ulrich városbíró, s 40 muskétással sietett a bányabíró mentésére. Nesztét vették ennek a zavargó munkások, s ijedségükben a bányabíró kertjén át, kerítéseket átugrálva szétszaladtak. A zendülők közül csak egyet sikerült elfogni; ezt el is zárták, a várba, de hogy, hogy nem, ennek az egynek is sikerült éjszaka megszökni.

Ez első nagyobb mérvű zavargás így véget ért, de azért távolról sem volt nyugalom. A kamara tekintélye nagyon megcsorbult; láthatjuk abból, hogy 1606 november 13-án Geyer Miklós, királyi könyvvivő bepanaszolta Daniel János gondnokot, hogy ez őt a munkások jelenlétében szidalmazta, s úgy nyilatkozott, hogy a kamaránál nem ezüstöt, hanem „ich weiss

kezik meg ő császári és királyi felségének az ezredéves kiállítás berekesztése alkalmából a m. kir. miniszterelnökhöz intézett kézirataról és azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a közgyűlés minden egyes tagja hazafias érzéssel fog hozzá járulni ahhoz, hogy koronás királyunknak háladatosságunkat és törhetetlen ragaszkodásunkat a miniszterelnök útján tolmacsoljuk. E szavakat lelkes éljenzéssel fogadta a közgyűlés. Ezután az elnök felemlíti, hogy ismeretes azon örvendetes esemény, a mely szeretett uralkodónk hazában, Bécsben csak nemrégén folyt le és a melynél József főherceg leánya, Mária Dorottya, egybekelt az Orleansi herceggel és indítványozza, hogy ezen esküvő alkalmából ezen törvényhatóság József főherceg ő fenségét feliratilag üdvözölje. — Általános lelkesedéssel és éljenzéssel lett ezen iedítvány is elfogadva. — Ezután a főispán csak az imént lezajlott képviselő választásokra reflektálva, megelégedéssel konstatálja, hogy Selmezbányai városában oly nagyobb foku hullámzások nem történtek, mint a milyenek más kerületekben előfordultak és ezért elismerés illeti meg a város közönségét. Kiemeli, hogy mennyire kell igyekezni, hogy az ilyen alkotmányos küzdelmek is lehetőleg csendben és az egyéni meggyőződés tiszteletben tartása mellett folyjanak le. És ha voltak is kisebb foku hullámzások, úgy a győztes párt ne kicsinyelje azokat, de önérettel hasson közre, hogy e hullámverések is mentül hamarabb eltűnjenek. E szavakat is megéljenzették.

Következett a polgármesteri jelentés felolvasása a háztartás és a közigazgatás október havi állapotáról. E jelentés megemlékezik a képviselőválasztásról és a munkaszavargásról is, melyek a közönség és illetékes hatóságok tapintatos viselkedése folytán simán és baj okozása nélkül folytak le. Felemlíti továbbá, hogy a polgármesteri iktatóba 82 ügydarab érkezett és ezek közül 76 érdemileg elintézték. Felhossa azt is, hogy az ezredéves kiállításhoz rendezett tömeges látogatásnál városunkból 351 egyén vett részt 2195 frt. értékű jegyel és hogy az utóljára tervezett tömeges látogatás elmaradt. A jelentés tudomásul vétetett.

A tárgysorozat 3. és 4. pontjánál a tanácsi előterjesztés minden megjegyzés nélkül elfogadtatott.

Az 5. pontban foglalt vasuti kérdésnél azonban igen élénk eszmecsere indult meg, melyet dr. Stuller Gyula biz. tag kezdett meg azzal, hogy most itt az ideje az alkalmat megragadni és haladéktalanul mindent elkövetni, hogy a Garamberzenze Selmezbánya közti vonal mielőbb széles vágányúvá átépíttessék. Addig üssük a vasat, míg meleg és talán küldöttségileg is kérjük fel a kereskedelmi ministert, hogy ezen célunk mielőbbi elérésében segítségünkre legyen. Kiemeli, hogy a kereskedők és iparosok, de a kincstár is jól tudják mit nyernének már csak azzal is, hogy Garam-Berzenzén az árut átrakni nem kellene. Mondhatnók, létünk van e vasuti kérdéshez kötve és ép ezért ne odázzuk el ez ügyben teendő intézkedéseinket, ha-

nit wass" fog beváltani, mert a kincstár nem fizet a beváltványokért. Boeckayval a béke ugyan már meg volt kötve, de azért a zavaros állapotok Selmezen még egyre tartottak, mit még növelt azon körülmény, hogy Boeckay kapitány Budai Mátyás, ki Szt.-Keresztnél táborozott, sarczolta és szorongatta a bányavárosokat.

A megakasztott közlekedés s a pénz hiánya folytán kivált a bányamunkásoknál oly nagy volt az inség, hogy két érczvájár a választásnál éhségtől elájult.

Később oly egyezményt kötöttek a munkásokkal, hogy csak minden harmadik héten fognak bért kapni, ide akkor is csak két hétre; a harmadik heti bér fel lesz írva, s majd akkor kifizetve, ha jobb idők következnek.

Nem mellőzhetjük el felemlíteni azon folyamodványt, melyet 1608 november 27-én a munkások a város tanácsához benyújtottak, s melyben leírják, mily nyomorban és szükségben élnek családjaikkal együtt; majd éhen halnak, mert sokszor napokon át nincs mit enniök. Igaz ugyan, hogy megígérték nekik, hogy minden harmadik héten kapnak két heti bért, de sokan posztót, vásznat, buzát adnak nekik, sokkal magasabb árban, mint ha azt készpénzen vennék. Kéri a városi tanácsot, hogy legyen közbenjárójuk, s eszközöljön ki részükre rendes bérfizetést, mert különben el kell pusztulniok vagy családostól kivándorolniok.

Némely részes megkönyörülven a munkás népen, saját zsebéből adott pénzt vagy adott gabonát, s ezt azután beszámította a költségérzetébe; de sok munkas a sáfártól is vett előlegesen élelmi szereket, s ha látta, hogy tartozásait nem tudja kifizetni, egyszerűen kimaradt a munkából. Ily esetekben a sáfár volt a károsult, mert ő volt köteles a péket és serfőzöt kifizetni, s hiába ment panaszra a bányabíróhoz.

nem kövessünk el minden lehetőt, hogy a munkások mielőbb megkezdhetők legyenek.

Marschalko Gyula csatlakozik az előtte szóló véleményéhez és miután a vasut kiépítése városunkra nézve életkérdést képez, óhajtaná, hogy Ipolysággal s illetve az ipolyvölgyi vasut Szakál állomásával vasuti összeköttetésünk legyen; mert a garam-berzenze—lévai vasut kiépítése következtében hátrányoknak kitéve, a mennyiben a Garam völgye eddigelé mint központ felé Selmezbányára gravitált, de e vasut másfelé fogja utját terelni. E veszteség pótlásául tehát más vidéket kell megszerezni. És ha nem akarunk egészen visszamaradni, oda kell iparkodnunk, hogy a Selmezb-Szakál vagy ipolyvölgyi vasuti vonal létrejöjjön. Azon fölfogás, mely ugy látszik, a ministeriumnál is indokoltnak látszott, hogy az ily vasuti hálózat kiépítése városunknak semmi előnyt nem nyújt, nem áll; hisz jól tudjuk, hogy minden vidék és város annál jobb fejlődésnek indul, mennél nagyobb a forgalma. Felszólalása végén oda konkludál, hogy mindent el kell követnünk először, hogy a Garam-Berzenze—Selmezbányai vonal széles vágányúvá és másodsor, hogy az Ipolyságig vagy Szakál állomásig kiépíttessék.

Polgármesterünk azon véleményben van, hogy a jóváhagyó ministeri rendelet értelmében járunk el és hogy az államvasutak igazgatósága mielőbb megkeressék a Garam-Berzenze—Selmezb közti vonalnak széles vágányúvá leendő átépítéséhez szükséges előmunkálatok keresztül vitelére. A mi Marschalko Gyula indítványát illeti, ez nem áll egyenes nexusban a Selmezb—Garam-berzenzei vonal kérdésével, mert ez államvasut, míg az ipolyvölgyi a hontmegyei érdekeltég által épített helyi érdekű vasut. — Ha tehát mi az ipolyvölgyi vasutal összeköttetésbe akarunk lépni, akkor a hontmegyei érdekeltégtől kell megtudnunk, vajjon hajlandó-e a széles vágányú vasutat Németitől Selmezbányáig kiépíteni. — Két irányban kell tehát intézkedni; az egyik a kereskedelmi ministerium a másik a hontmegyei érdekeltég útján volna megteendő. Heinecz Hugó a polgármester nézetét nem teszi egészen magáévá; mert, ha a Garam-Berzenze—Selmezbányai vasut széles vágányúvá lesz építve, akkor nem kell nekünk az érdekeltéghez fordulnunk és így erőnkét két irányban elforgásolnunk, hanem az érdekeltégnek érdekében fog állani az ipolyvölgyi vasutnak idáig leendő kiépítése iránt a szükséges lépéseket megtenni. Ő tehát jónak látná most csak kizárólag az állammaltárgyalni és a többit csak azon időre hagyni, a midőn a Garam-Berzenze—Selmezb közti vonal széles vágányúvá lesz. Dr. Stuller Gyula figyelmezteti a közgyűlést, hogy a kérdéses vasuti vonalnak széles vágányúvá leendő átépítése már csak azért is mielőbb volna eszközözendő, hogy megelőztessék a Korpona—Zólyomi vasut építése, mely ha előbb történnék meg, tervünk ismét dugába dőlhetne. Polgármesterünk nem talál semmiféle hátrányt abban, ha mindkét irányban történnék meg még pedig sürgősen, a szükséges lépések.

Az egyes korszakokat, egyes népeket, sőt egyes néposzlályokat igen jól jellegzik azon rendeletek, melyek létrejöttét a szükség követelte akár már meglevő baj orvoslásul akár azon célból, hogy valami bekövetkezhet visszasságnak eleje vétessék. De jellegzők az ily rendeletek egyáltalán, mert elég hű képét nyújtják az akkori emberek felfogásának, gondolkodás módjának, szokásainak.

Ilyen rendeletet, melyet 1609 május 23-án adott ki a bányabíró, legyen szabad itt közölnünk.

1. Midőn a kotogó (die Klopff) szól, mindenki térdepeljen le, imádkozzék és kérje az Isten áldását,

2. a ki káromkodik, annak nyakára vasláncz tétessék.

3. az érczvájárak hélfőn egy munkaszakot, a többi napokon pedig két munkaszakot dolgozzanak, az érczeket a mellett ki is válasszák és vasárnap templomba menjenek.

4. a sáfárok, mihelyt pénzt kapnak, fizessék ki a munkásokat.

5. a sáfárok és sáfárnék ne adják drágán az élelmi szereket és vigyázzanak az italmérőkre, hogy azok a sőr közé vizet ne keverjenek.

Láthatjuk többi között ebből, hogy nem csak manapság divat egyes kocsmárosoknál az a szokás, hogy a sört kissé megkeresztelik, hanem gyakorolták e jeles manipulációt már ezelőtt egynehány száz esztendővel is; a mellett még az lehet a vigasztalónk hogy a jelenkor keresztelői legalább szódavizet használnak az említett emberbaráti célra, míg a jó régiak beérték közönséges vízzel; no, mert hát más nem volt.

(Folyt. köv.)

Hiszen még azzal, hogy megtudjuk, hogy a hontmegyei érdekeltég mint vélekedik a dologban és hogy hajlandó-e most már e várossal újból tárgyalásba lépni semmi kötelezettségeket magunkra nem vállalunk. Marschalko még kiemeli, hogy ha az ipolyvölgyi vasutal összeköttetésünk volna, akkor a Garam-Berzenze—Selmezbányáig építendő vasuti vonal esetleg más irányt nyerhetne, sőt az indóház is nem a mostani helyen állana.

Elnöklő főispánunk azt vette ki, hogy általános azon óhaj, mely szerint a Garam-Berzenze—Selmezb közti vonal széles vágányúvá építtessék és hogy Heinecz Hugó felszólalása is egy ezélt akar elérni. Nézete szerint e ezélt elérésében nem követ el a város mulasztást, sőt talán egy lépéssel előbbre jut, ha a honti érdekeltéget a polgármester által jelzett irányban megkeresi és az egész vasuti hálózat így kérdését a megvalósításhoz közelebb hozza. Ez még semmiféle kötelezettséggel nincs kapcsolatban s miután itt elvi differenciák nem forognak fen, a maga részéről a polgármesteri indítványt elfogadná. Heinecz Hugó még egyszer védelmére kel véleményének s miután a polgármester is és Händel Vilmos, ki nem osztja azt az álláspontot, hogy az ipolyvölgyi vasuti összeköttetésről lemondjunk, mert ezzel a jövő generációnak is árthatunk — hozzá szóltak, elnök határozatilag kimondja, hogy a tanács és polgármester javaslata elfogadtatott.

A tárgysorozat 6., 7., 8., pontjainál a tanácsi javaslatok fogadtattak el. A 9. pontban foglalt méhészeti kérdésnél megemlítjük, hogy a kormány kötelező ígéretet tett, hogy azt városunk területén erkölcsi és anyagi támogatásban fogja részesíteni.

Főispánunk ezután a póttárgysorozat azon pontját vétette tárgyalás alá, mely szerint a ministerium a létesítendő bölcsőde javára még 1893-ban engedélyezett 3000 frtot folyosította. Polgármesterünk kijelenti, hogy ezen bölcsőde létesítése most már effektuálható. Megvan hozzá a megkívántató telek (volt Pischl-féle ház és nagy telek a szivargyár közelében) megvan az építkezéshez szükséges tőke és a városi mérnök által készített terv. Heinecz Hugó a maga részéről hálás köszönettel veszi, hogy a még 1890-ben engedélyezett 3000 frt. folyosítva lett, de egy körülményre már irányította a tanács figyelmét, most pedig a közgyűlését kívánja irányítani, hogy a „Selmezbányai Híradó" útján nyomtatva is megjelent egy távirat, mely tudatja, hogy ő excellenciájára, tehát bizonyára a pénzügyminister 3000 frtot a bölcsőde és 2000 frtot az apácza zárda felépítésére folyosított. Nem hozná fel ezt a dolgot, ha meg nem győződött volna arról, hogy tényleg érkezett egy ily tartalmu sürgöny, melyet többen láttak. De hát itt különben is két lehetőség van csak: vagy jött a sürgöny, vagy nem. Ha nem, akkor ez egy egyszerű kortesfogás akart lenni, mit a kormány részéről nem akar föltételezni, ha pedig jött, akkor proponálnunk kell, hogy ezen ígéretet hálás köszönettel fogadjuk, mely ígéret kötelező és hassunk oda, hogy ez mielőbb beváltassék és hogy a 3000 frtot mielőbb megkaphassuk, s így a bölcsőde céljára volna képpen 6000 frtot kapunk t. i. az 1890-ben tényleg engedélyezett és a most ajándékozott 3000 frtot. Így hát minden esetre meg kell tudnunk jött-e valóban ezen sürgöny és ki sürgönyözte azt. — Polgármesterünk kijelenti, hogy még 1893-ban felterjesztés történt a ministeriumhoz, hogy a felépítendő bölcsőde állami segélyezésben részesíttessék. Ennek annyiban volt eredménye, hogy a ministerium a dohányjövődéki alaphól 3000 frtot, a liszt alaphól pedig 2000 frtot, tehát összesen 5000 frtot engedélyezett e célra oly feltétel mellett azonban, hogy ugy a telek, mint maga az épület tulajdonjogilag a kincstár javára kebeleztessek. Ezt a város nem tartotta elfogadhatónak. Időközben pedig a helybeli róm. kath. iskolaszék kérelmezte, hogy az apácza-zárda felépítésére segély adassék, mely utóbbi célra most 2000 és a bölcsődére 3000 frt adatott. Ilyen körülmények közt jött a sürgöny Farbaky István képviselő személyéhez, azt jelentve, hogy 3000 frt a bölcsőde és 2000 frt a zárda javára adományoztatott. A sürgöny után vasárnap átirat is érkezett a városi tanáchoz, mely szerint a kincstár az előbb említett betáblázási feltételről lemondott és arra világosan hivatkozás történik, valamint hogy az összeg folyosított. Hozzájárul tehát ahhoz, hogy a kormánynak hálás köszönet szavaztassék.

Heinecz Hugo nagyon sajuálja, hogy a polgármesteri kijelentéssel nem lehet megelégedve. Határozottan kívánja konstatálni, hogy jött-e ezen kérdéses sürgöny, melyben 3000 frt engedélyeztetett; mert ez nem lehet azonos a hat év előtt engedélyezett 3000 frttal és így ha a kormány kétszer adott, akkor 6000 frtot kell kapnunk. Nem tételezheti fel, hogy velünk a kormány ily játékot üzzön. Méltóztassék a sürgönyt eredetiben előkeíteni, mert az nem változtat a dologon, hogy a képviselőhöz volt intézve; megvan az obligá-

ció akkor is, ha a sürgöny magántermészetű. Kéri az általános jogelveket itt is alkalmazni és ha a sürgönyt valamelyik ministeri tisztviselő adta volna fel és ezt megbízás nélkül tette volna, akkor ez ellen kell az igényt támasztani. A közgyűlés utasította a városi tanácsot és különösen a polgármestert, hogy ezen ügy állását alaposan kitudakolja.

Az állatvásártérre megvásárolt Csunderlik-féle felken keresztül menő árok egyenes irányban való terelésére és a vásártér berendezésére a közgyűlés a tanács által kért 500 frtot megszavazta és a városi mérnök tervét, melynek árokszabályozási kivitele 4000 frtba került volna, egyelőre el nem fogadta.

A 16., 17., 18. és 19. pontoknál a tanácsi javaslatok egyhangulag elfogadtak.

A tárgysorozat 20. pontjánál, mely a vihnyei fürdő-ház öt szobájában és egyik folyosóján támadt házigomba kiirtására vonatkozó tanácsi előterjesztést tartalmazza, a polgármester azon kijelentése után, hogy a bérlő által csak egy szobában lett a házigomba konstatálva és hogy a bérlő saját költségére fogja a szükségelt tatározásokat keresztül vittedni és így a bérlő protestál az ellen, hogy tudta nélkül felszedettek a szobák padlói, — dr. Stuller Gyula erélyes hangon kívánja, hogy a vihnyei fürdő ez iránti állapota a legnagyobb szigorral és alaposítással vizsgáltsék meg, mert a házi gombát ugyan egy ideig takargatni lehet, de azt nagyobb károk okozása elkerülése miatt már csirájában ki kell irtani. Ne érjük be tehát a bérlő ígéretével, hogy a tatározást eszközölteti, hanem tekintettel az egészségügyre is e baj gyorsan orvosoltassék. Elnöklő főispánunk is dr. Stuller nézetét fogadja el, mert mindennemű elhanyagolás a fürdőző közönséget elriasztaná. Közegészségügyi szempontból is és a város érdekében, valamint a fürdőző közönség elmaradásának kikerülése végett azt kívánja, hogy a vihnyei fürdő kérdéses állapota felülvizsgáltsék és ennek megejtésére a szakközeg, dr. Stuller Gyula és a polgármester kiküldessék, kik azután a jövő közgyűlésre modus vivendit terjesszenek elő. A közgyűlés ily értelemben határozott.

A tárgysorozat 21., 22., 23., 24. és 25. pontjainál a tanácsi előterjesztések fogadtak el. — A póttárgysorozat 3. pontjánál, a helybeli izraelita egyháznak nyújtandó segély tárgyában a közgyűlés az adó alapján a jövő évi segélyt 481 frt. 62 krban állapította meg. A tornatanító állást Petrás György javító intézetbeli családó által töltötte be.

A belvárosi ivó és használati víz vezetésére nézve a Walser czég által benyújtott terveket a tanácsi előterjesztés a ministeriumhoz felterjeszteni kívánja jóváhagyás és felülbírálás végett. Heincz Hugó felszólására azonban, melyhez az elnöklő főispán is hozzá járult, elhatározta a közgyűlés, hogy a ministeriumhoz való felterjesztésről eltekint és az ügy és tervek behatódott tanulmányozására időt nyerve már a jövő közgyűlésen fog érdemileg határozni. Itt megjegyezzük, hogy a Walser czég által tervezett kettős vízvezeték 54.400 frtba fog kerülni.

Özv. Heyder Antalné köszönő válaszirata a város részvét nyilatkozatára tudomásul vétetett. — Duda János lakatos mester, honosítás czéljából a város kötelékébe felvette.

Ezzel a közgyűlés véget ért volna, ha Marschalkó Gyula biz. tag a városi vígadó elhanyagolt állapota tárgyában fel nem szólal. Az erélyes hangon tartott interpellációjában kiemeli, hogy felszólására a mult szombatn tartott akademiás bál indította; a mikor is sajnosan kellett tapasztalnia, hogy ajváros emeköz-tulajdona, a vígadó oly botrányos állapotba jutott, hogy oda nem egy művelt közönség, de még kocsisok sem járhatnak. A mellékhelyiségek piszkosak, rondák, az ott kiszolgált étel és ital kritikán aluli volt. Már pedig a farsang küszöbén állunk; hol fogja hát tartani művelt közönségünk multságait, mikor e czélra más hely nincs. Ez állapot tehát botrányos és tarthatatlan. Tudja ugyan, hogy per indítatott a bérlők ellen, de addig is míg ez befejeztelik sürgősen intézkedni kell, hogy a botrányos állapot megszüntetessék. Kiemeli, hogy a „Selmezbányai Hetilap“ egyik cikkében figyelmessé tette a város közönségét és a város tanácsát, hogy a városi vígadó el van hanyagolva, a mennyiben az albérlő a Hungária szállót vette bérbe és a vígadót pusztán hagyta de e figyelmeztetés sem használt. Legalább sürgősen oda kellene hatni, hogy a vígadó oly állapotba helyeztessék, hogy ott városunk művelt közönsége multságait ismét megtarthassa. — Polgármesterünk fájdalommal konstatálja, hogy a városi vígadó valóban derut állapotba jutott és hogy a városi tanács a bérleti szerződés felbontása iránt a szükségelt lépéseket a tisztí ügyész útján megtette. Miután pedig ez jogi kérdést képez felkéri a tisztí ügyészt, hogy az ügy stádiumáról a közgyűlést értesitené. Heincz Hugó tisztí ügyész

erre kijelenti, hogy a keresetet a bérlők ellen még június havában nyújtotta be, de Heyder Antal járásbíró elhalálozása és azután Desseffy Aurél kir. bírónak Puchóra lett kinevezése folytán az érdemleges tárgyalás eddig meg nem tartatott. Ő az adott körülmények között legezlszerűbbnek találná, ha a bérlőkkel kompromissumot, egyeszséget lehetne kötni. Marschalkó Gyula szintén azt hiszi, hogy a bérlőkkel való barátságos kiegyezés leggyorsabban és legezlszerűbben vezetne czélhoz és hogy ezt, ha némi anyagi áldozatokba is kerülne, meg kellene kötni tekintettel már arra is, hogy a Hungária szálló megnyitása által a vígadói szálloda sokat veszített. — Erre felpattant Händel Vilmos biz. tag és erélyes hangon ki kelt az ellen, hogy a bérlőkkel anyagi áldozatok révén is kompromissum kötéssék. Ez annyit jelentene mint megjutalmazni a szerződés szegést. Vannak-e a bérlőknek oly érdemei, hogy velük szemben áldozatokat hozzunk? Ő a szoros jogi álláspontot kívánja elfoglalni és radikálisan a törvény teljes szigorát alkalmazni. Itt szándékosság forog fen, a község javadalmát megcsorbítani. Ez nem polgári erény, melyet áldozatokkal dicsőíteni, hanem perhorreskálni kell. Végül kijelenti, hogy ha a közgyűlés véleményével szemben ellentétes álláspontot foglalna el, ez esetben kéri felszólalását jegyzőkönyvbe foglalni.

Jól esett hallanunk az ősi polgári erények eme egészséges, erőteljes megnyilatkozását.

Elnöklő főispánunk pompás higgadtságával ezután azon kijelentésével vetett véget az élénkebb vitatkozásnak, hogy a tanácsnak módjában lesz a törvény korlátai között rendezett viszonyokat létesíteni. Most tovább nem mehetünk és az áldozatok révén hozott barátságos kiegyezést ő sem helyeselheti, mert ez igen veszedelmes precedenst képezhetne. — Erre a közgyűlés utasította a városi tanácsot, hogy e botrányos állapot megszüntetése iránt sürgősen intézkedjék — Végül ismételtén megakarjuk jegyezni, hogy az a nem tudjuk honnan került szokás, mely szerint a biz. tagok bármily rövidke felszólalásukat azzal kezdik, hogy „méltóságos elnök ur, tekintetes törvényhatósági bizottság“ — egyenesen megmondva sületlen; mert az ily fajta megszólítás nagyszabásu beszédek, vagy hát ősi szokás szerint a mágnás ház előtt tehető, de ha a képviselőhöz megelégszik a „Tisztelt ház“ megszólítással, nem ok nélkül hisszük, hogy a „tisztelt bizottság“-gal egy városi törvényhatósági bizottság is beérheti.

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Főispánunk Horváth Béla hetfőn este városunkba érkezett, a keddi közgyűlésen és közigazgatási bizottság gyűlésen elnökölt s ma utazik el. Bár csak mielőbb ismét városunk falai közt üdvözölhetnők szeretett vendégünket. — Licha Antal kir. jbiró Puchóról ide érkezett és az itteni járásbírószág vezetését már át is vette. — Desseffy Aurél járásbíró Puchóra lett kinevezése folytán városunkat ma hagyja el. A derék bírónak mi is szívélyes istenhözadót mondunk. — Farkas István orsz. gyűl. képviselőnk és Pauer János akad. titkár Budapestről visszaérkezett.

— **Főispáni látogatás.** Horváth Béla szeretett főispánunk ki pompás színben van hetfőtől kezdve a mai napig városunk osztatlan, őszinte szívélyességgel látott vendége volt. Tiszteletére hetfőn este Jánoshegyi Wankovics Lajos házában vacsora, kedden délben polgármesterünk házában ebéd, ugyanaz nap este a Hungária szállóban vacsora tartatott.

— **Halálozás.** Idős Gverk Károly, Gverk Károly és Gverk Mihály polgártársaink édes atyja e hó 9-én rövid szenvedés után meghalt. A boldogult, ki még a lefolyt képviselő választásnál szavazó jogát a legjobb egészségben gyakorolta, tegnap lett részvétellel eltemetve.

— **Uj honpolgár.** Krause József, ki városunkban egy egész új iparágat alapított templomberendezési és faragó és festő, aranyozó műintézetével, városunk polgárságának kapesába vétette föl magát és megnyerte a magyar állampolgár jogot. E derék polgártársunk a mult héten tette le a városi tanács teljes ülésében ünneppélyesen a honpolgári esküt.

— **Egy elzúllott élet** nyert szomorú véget mult hetfőn a selmezi városi kórházban. Linder Vilmos okleveles gyógyszerész halt meg ugyanis a jelzett napon. Tegnap temették el.

— **Rendőri hírek.** Lopás. Baumerth Dániel pékmester udvarából a mult napokban több baromfit loptak el. A tettes, vagy a tettesek éjnek idején követték el a lopást és a lopott pulykákat, csibéket és libákat azonnal leölték; erre mutat az a vérnyom, a mely Baumerth udvarától egészen a szivargár melletti közíg feltalálható volt. Hogy ki követte el a lopást, a legszorgosabb nyomozás daczára eddigelé nem

puhatoltatott ki. — Sz a. L. szállítóról a mult számunkban közöltük, hogy egy árucsomagnak a vasuti raktárból lett elsajátítása miatt vizsgálat alá került. A szállító állítása szerint azonban az ügy másképpen áll és a rendes vizsgálat lesz majd hivatva az igazi tényállást felderíteni. — Prucklechner János volt csendőz november 15-étől próbaidős rendőrré lett kinevezve.

— **A r. k. nőegylet** f. hó 8-án d. u. a város-ház tanácstermében tartotta meg rendes évi közgyűlését. Wagner Józsefné elnöknő jelentését először magyarul, azután német nyelven is adta elő, melyben melegen emlékezett meg elődjéről özv. Ocsovszky Máriaáról, kinek elnöklete alatt egy évtizeden át az egylet rohamosan fejlődött és áldásosan működött; kiemelte, hogy a mult év folyamán 49 személy havi állandó pénzsegélyben részesült, mely czélra az egylet 416 frt 50 krt fordított. A karácsonyi ünnepek alkalmával a szegények közt élelmi czikkeket és ruhákat osztott ki 128 frt költségen. A Szt. Erzsébet kápolna renoválására adományozott az egylet 104 frt. 50 krt. Hálával emlékezett meg mind azokról kik az egyletet nagyobb adományokkal részesítették. Bejelentette, hogy az egylet a milleniumi ünnepélyekből szintén ki vette részét azzal, hogy a választmány a Kalváriás emlékfácskát ültetett. Elhatározta a közgyűlés, hogy az idei karácsonyi ünnepekre az egylet élelmi czikkeket kiosztani nem fog, hanem el fog látni, 40 szegény és árva leányt ruházattal. Végül megejtetett a tisztujítás oly formán, hogy a régiek megmaradtak, csak azok helyébe, kik tisztséget tovább viselni nem akartak, történt új választás, nevezetesen Faller Károlyné alelnöknő helyébe választatott meg Krausz Kálmánné és Litschauer Lajosné pénzt. ellenőrné helyébe Storch Jánosné.

— **Balekbál.** Szombat este nagy este volt. A balekok teljes számban ott voltak a városi vígadóban s türelmetlenül izgatottan jártak keltek mig csak jöttek a vendégek. — Mig végre eljött dr. Schwartz Ottó kir. főbányatanácsos, akad. igazgató a bál védnöke és a terembeleptekor harsány éljenzés követte az akad. polgárság szeretett és népszerű barátját. Csakhamar elkezdődött a tánc s mulattunk mindannyian jól anynyira, hogy mindenki igen szívesen fog visszaemlékezni a balekok által oly jól rendezett és sikerült estélyére. — Hanem sok olyat is tapasztaltunk a mi eddig nem történt meg. A teremt a berendezés maga is oly elhanyagolt, hogy igazán csudáljuk miként a város tek. tanácsa megtűri ez állapotot. Ha felnéztünk a luszterra, igazán költőiesen láttuk összerakva a sok pókszálát és rajta a temérdek port, ha valaki az asztal egyik végét megnyomta egy kissé, a másik végén tánczoltak a poharak, ez még költőibb, s a mi e téren még új: a táncz alatt kellemes zephir érintette ajkunkat ez már fenséges, csak az rontja meg a hatást, hogy a nyert élvezetet egy kissé kellemetlen náthával kell megváltani. És a kiszolgálás! Eszembe jut ez alkalommal egy barátom, ki meghívott vacsorára azzal, hogyha enni akarok, hozzak magammal a zsebembe valamit s ha inni akarok menjek ki a kútra. — De illő, hogy a jelenvolt hölgyek neveit közöljem a menynyire azok névsorát sikerült feljegyezni. Asszonyok: Belházné, Cseh Lajosné, Csiby Lőrinczné, Emóki Adolfné, Faller Károlyné, Fekete Lajosné, dr. Fodor Lászlóné, Gretzmacher Gyuláné, Litschauer Lajosné, Margótsy Jánosné, Oswaldt Gusztávné, Schmidt Lajosné, dr. Schwartz Ottóné, Vörös Ferenczné, Winkler Benőné stb. Leányok: Baris Ilona, Cseh nővérek, Csiby Leona, Fekete Emmi, Gretzmacher nővérek, Horváth Panna, Huszág Etelka, Margótsy Gizi, Oswaldt Sári, Schmidt Mariska és Etelka, Sröder Etelka, Szabo Irén, Sziklay J., Sztankay Margit, Vörös Sári, Wagner Matild, Westen Miczi. A névsor összeállítása után sikerült a hölgyek közül többet a Röntgen sugarakkal lefényképeztetnem, úgy hogy a fényképből következtetni lehet a szívből beállott jémmely változásra, a miről legközelebb leszek bátor beszámolni.

— **Akademiánk „Ifjusági önképző köre“** a f. hó 6-án tartott rendes közgyűlésén ujja alakította bizottmányát. Elnöke lett: Blascheck Aladár, titkára: Gauzer László, jegyzője: Hittel Aurél, aljegyzője: Szalóky Sándor; a bizottmány tagjai: Dombrowsky Lajos, Lux Árpád, Mády János, Matusovits Károly és Zivuska Jenő. Ugyanekkor megállapították a f. hó 21-én tartandó irodalmi és zeneestély programját. Az ifjuság ugyanis e hónapban ujra megkezdí a mult évi sikeres nyilvános szereplését, melylyel életjelt óhajt adni irodalmi képzettségéről. Egyelőre csak annyit irhatunk, hogy az estély minden tekintetben megfelelni igyekszik a műértő közönség várakozásának és hogy teljes legyen a siker, az estélyt táncz fogja követni, mely a maga egyszerűségével és kedélyességével a legsikerültebb szokott lenni az itteni tánczvigalmak között.

Különfélék.

— **Munkakerülők.** Valóban már feltűnővé vált az a tömérdek sok állingáló, rongyos alak, mely városunkban megdöbbentően kezdett szaporodni. Ezek azok a dologkerülők, kik ha valamit keresnek is itt-ott, azt hűségesen a pálinka-putyikokba viszik; ezek azok a lézengő és undort keltő alakok, kik rendes munkát vagy nem akarnak, vagy már nem tudnak végezni és a közbiztonságot feletle veszélyeztetik. Ezeket fogja főkapitányunk egyenként a rendőrség elé állíttatni és azokat, kik nem itteni illetőségűek, eltolonczzoltatni.

— **Előkelő vendégszereplője lesz színházunknak,** és pedig nem más, mint a nemzeti színház kiváló művésznője, ki a mellett a főváros legszébb hölgyeinek egyik elsőrangú csillaga: maga Hegyesi Mari. Eddigélé, Prielle Cornélián kívül, kibent inkább a multat mint a jelent csodáltuk, soha sem volt még Selmecz városának alkalma a színművészet korifeusai közül egyet-mást vendégül tisztelhetni. E rendkívüli szerencsében most részesülünk. Hegyesi Mari vasárnap érkezik városunkba s még ugyanaz nap este kezd meg 3 előadásra terjedő vendégszereplését. A körünkben működő szintársulat igazgatósága nagy hálára kötelezte le maga iránt a selmeczi közönséget, hogy költséget nem kimélve, 3 estére nyerte meg ez első rangú művésznőt. A közönségen most a sor kimutatni, hogy az őt ért szerencsét meg is tudja becsülni, hogy tud lelkesedni a művészetért. Ha Hegyesi Mari, e csodált művésznő, elhagyva a főváros ragyogó körét, a tömjént, mely ott körüllegzi, ide jött a hegyek közé; ne távozzék innét talán oly érzettel, hogy itt e hegyvidék nem kegyez a művészetnek. A nagy művésztől kimondott szó messzire hangzik; legyünk azon, hogy az ránk nézve kedvező legyen. De hiszen ki is ne lelkesednék, csak hallatára is a hírnek, hogy ily művésznőt csodálhatni lesz alkalma? Reméljük és hisszük, hogy a színház nézőtere, az eddig tapasztaltaktól eltérőleg, nem tágnak de szűknek fog bizonyulni legalább ez alkalommal. Reméljük és hisszük, hogy a nagy művésznőt úgy fogadja városunk közönsége, mint a hogy az megilleti. Mutassuk meg, hogy nem vagyunk itt a hegyek között sem annyira elmaradva a világtól, hogy ne tudjuk becsülni és méltányolni a művészetet, hogy ne tudjunk érte lelkesedni. Mutassuk meg, hogy igenis a mi szívünk is tud fellángolni a szépért, a művészetért; hogy méltón tudjuk fogadni, ünnepegni a nemzeti színház kiváló csillagát, Hegyesi Marit. A három színű sorrendje; Kaméliás hölgy, Lovoodi árva, Cziganý.

— **Színészet.** A letelt hét folyamán színre került esütörtökön, Prágai Sándor jutalomjátékául „A kis lord“ pénteken Kolozi József jutalomjátékául „Rang és mód“, szombaton a „Próba házasság“, vasárnap és hétfőn „Blitzweisz Kóbi“, kedden, Koháry Mariska jutalomjátékául „A vasgyáros“ szerdán ismét „A löcsei fehér asszony.“ A „Kis lord“-ra vonatkozólag megjegyezzük, hogy Pelsőczy József jól adta lord Dorincourtot, e köszvény bántotta, keményszívű arisztokratát kit unokája Cedrik megtöri. Errolné asszonyt, ki fia Cedrik javáért meghozza az áldozatot, hogy megválk tőle, kellelénél kissé drámaibb színezettel, de szép játékkal adta Jeszenszky. A kis lordtól, kit Koháry Mariska személyesített több élénkséget kívántunk volna. Jó alak volt Habbsz fűszeres, kit Jeszenszky adott. A „Rang és mód“ és „Próbaházasság“ elég jól ment. „Blitzweisz Kóbi“ nem egyszer neveltette meg a közönséget: behatóbban nem értekezünk e darabról, mert e zsánert, bár újabb időben nagyon lábra kapott, nem tartjuk a színművészet terére illőnek. „A vasgyáros“ sok nehézségével megküzdeni nem csekély feladat s ez okból nem lehetünk túlszigorúak. Nehéz ily színművet megfelelően adni, ha hiányzanak a hozzávaló erők; de elismerendő az igyekezet is ily színű követelményeinek tehetség szerint eleget tenni. „A löcsei fehér asszony“ mint repriz, mérsékelt helyárok mellett került színre.

— **Interpellációk.** Több ízben felszólaltunk már, hogy az Akademia utcáról az Alsó-Rózsautczába felvezető lépcső mentén karfának felállítása mulhatatlannul szükséges. A közlekedés ott télen oly veszélyes, hogy ép-kezét-lábát veszélyeztetni az ember. Még eddig nyomát sem látjuk, hogy ott azt a szükséges karfát fel akarnák állítani. Pedig ezt megköveteli a közönség biztonsága. Ujból felszólalunk hát, kifejezést adva sok oldalról hangoztatott panasznak, hogy legfőbb ideje már e tárgyban intézkedni. A tél küszöbén vagyunk, s ha ott valami baleset fordul majd elő, azok vehetik lelkükre, kiket a mulasztás terhel. Erősen hangsúlyozzuk még egyszer: karfát ama lépcsők mellé! — Hodrusbányáról is kaptunk méltán panaszos levelet az ottani világitási mizeria miatt. Hát annyira mostoha gyermeke e külutca városunknak, hogy néhány lámpát is sajnálnak tőle?! Miért legyen sötétségre kár-

hozatva Hodrusbánya, ha Bélabányának megvan az 5 lámpája?! Joggal kiáltják a hodrusiak: Világosságot! — A személy és vagyonbiztonság, de a közrend érdekében is rég érzett szükség a rendőrség létszámának szaporítás. Épen ott, hol nagyon is szükséges volna legalább egy-egy őrállomásra, a sötét, félreeső utcákban, sehol színt sem láthatja az ember rendőrnek. Kérdezzük, hát csak a főutczákban kell megakadályozni a kihágásokat, esetleg a személy vagy vagyon ellen intézhető támadásokat s a mellékutczákban azután történhetik akármi?! De még a főutczákon is oly gyér a rendőri felügyelet, hogy csak isten kegyelméből nem történt újabb időben valami nembánomságot felrázó esemény. Ideje volna a szembezőkő hátrányok orvoslására gondolni és cselekedni.

Több oldalról kaptunk panaszos leveleket, hogy a városi faraktárból tüzelőfát ez idő szerint alig lehet kapni. Nem tudjuk, hogy ennek okát a tüzfakészlet csekélységében, vagy a fuvarosok hiányában kell-e keresnünk; de elég az hozzá, hogy a tél hirtelen beálltánál, és a lakosok érdekében a városnak okvetlenül gondoskodnia kellene arról, hogy a városi faraktár kellő mennyiségű tüzfával legyen ellátva és gondoskodva legyen a szükségelt fuvarozásról is. — Ha nem esalódunk, ez a város pénzügyi érdekében is áll.

Idegenek névsora.

— A mult hétről. —

Hungaria-Szálló:	Polak Sándor .. Ujvidék.
Dr. Gusztáv Géza Löcse.	Fuks Adolf .. Bécs.
Csiba Béla keresk. Losonez.	Mossariék Gyula
Dunay Ferencz kir. tanácsos	Litzman Miksa Bpest.
Besztercebánya.	Tomasofsky Imre erdészsegéd
Schwarz Lipót utazó Léva.	Selmeczbánya.
Csapko József sörgyáros Túróc-	Kohn Henrik utazó Bpest.
Szt.-Márton.	Denseh Ignác .. Bpest.
Kuhn Nánán keresk. Zsarnóca.	Kül Emil .. Frenburg.
Berger Simon utazó Bécs.	Schindler Hugo .. Kőszeg.
Frankfurter Alfréd utazó Bpest.	Hefman Mór .. Bécs.
Tifbrum Mór utazó Békés-Csaba.	Telek József .. Bpest.
Kaperlitz Dezső .. Bpest.	Kovács Lajos .. Beszterceb.
Rosenberg Samu .. Bpest.	Leopold Viktor utazó Bécs.
Aag Zsigmond .. Bpest.	
Szobodka Henrik .. Bpest.	Szöllő-Szálló:
Klein József .. Mikolez.	Klopstok L. utazó Brün.
Herzberg Ede .. Bpest.	Fuchs A. .. Prága.
Engelman Andor .. Beszterceb.	Cserey Ede építóm Beszterceb.
Engel Zsigmond .. Zólyom.	Cerwa Emilia Rio de Janeiro.
Dr. Breitner Bernát Bpest.	Meiksner János gondnok Kör-
Köber Zsigmond utazó Bécs.	mőzbánya,
Hans Emil Schneider .. Praz.	Sztrokay István, kir. p. ü. biztos
Scheider Emil Altaman .. Bécs.	Léva.
Josifert Emil .. Szeged.	Herezegh N. p. ü. főbiztos Ipoly- Ságh.
Schwarz Nathán .. Bpest.	Dr. Plagemann A. Dr. phil. Ham- burg.
Oestreicher Mór	Licha Antal kir. jbiró Puehó.
Breitner Dávid	Bako István kir. főmérnök Ipoly- Ságh.
Swarz Dávid	Lipcsy E. kir. ügyész Ipoly- Ságh.
Wint István utazó Bécs.	Deák József p. ü. igazgató-he- lyettes Léva.
Langer Gyula .. Bécs.	Hochfelder Ilona és fia kereske- dők Tropic.
Kürti Géza .. Bpest.	
Singer József	
Schubert Gusztáv utazó Bécs.	
Sarlay Imre .. Tropic.	

Hirdetések.

3212. szám
1896.

Hirdetmény

A selmeczbányai m. kir. dohánygyári igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a dohánygyári cikkek 3 éven át, az az 1897. évi január hó 1-től 1899. évi december hó 31-éig leendő helyi fuvarozásának biztosítása iránt 1896. évi november hó 16-án délelőtt 11 órakor zárt ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni.

Az egy éven át elfuvarozandó mennyiség mintegy 1.400.000 kgm-ot tesz ki.

Felhivatalnak a vállalkozni szándékozók, hogy 50 kros bélyeggel — s az egy évi kereset 5%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott ajánlataikat az árlejtés napján délelőtti 11 óráig anynyival inkább nyujtsák be, mivel későbbi ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Apró hirdetések.

Ezen hirdetési rovatban minden hirdetésért egy korona fizetendő és felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal. Egy első emeleti 5 szoba, konyha, kamara stbből és ugyanazon házban egy földszinti 2 szoba, konyha és kamarából álló lakás november 1-étől kiadó. A házban jó ivó és használati víz van.

Két népbanki részvény eladó.

A vöröskuti utcában fekvő Gecsányi-féle ház tőszomszédságában két szoba, konyha és fatartóból álló lakás azonnal olcsón kiadó.

Kitűnő „Beregzsázi“-féle concert. zongora hely szűke miatt a Szilaveczky-féle vendéglőben helyeztetett el; óraszámra igen olcsón bérebevehető, esetleg lakásba el is vihető. Bővebbet Szilaveczky vendéglőjében Ochtendung úrnál.

Az ajánlati fuvarbér a vaspálya udvartól a dohánygyárba és vissza métermázsánként szóval és számmal irandó ki, szintűgy határozottan megemlítendő, hogy a vállalkozó a feltételeket ismerve, ajánlatát azok alapján teszi.

A dohánygyártól távol lakó fuvaros — a fuvarozás elnyerése esetén — köteles a gyár közelében ügynököt tartatni.

Az általános szerződési kötelezettségek és feltételek a gyári irodában a szokásos hivatali órák alatt bárki által megtekinthetők.

Selmeczen 1896 november hó 4-én

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

A selmeczi népbanknál lejárt és ki nem váltott, vagy meg nem hosszabbított zálogtárgyak f. évi november 16-án és 17-én a délutáni órákban, az intézet helyiségében nyilvános árverésen fognak eladatni.

JÄHN VILMOS
szabóüzlet-tulajdonos.

A beállott őszi idény alkalmából ajánlom a tisztelt közönség nagyra becsült figyelmébe bel- és külföldi, francia és angol szövetekkel dúsz választékban felszerelt szabóüzletemet.

A n. é. közönség becses tudomására vagyok bátor hozni, hogy Selmeczbanán, a főtéren fekvő Wankovits-féle ház sarokboltjában egy egészen ujonnan berendezett, a modern igényeknek teljesen megfelelő, a legkülönfélébb s legfinomabb hazai, francia és angol legdivatosabb szövetekkel dúsan felszerelt

szabóüzletet

nyitottam.

Azon körülmény, hogy sok éven keresztül voltam a Czemmel és Mannheim országszerte jó hírnévnek örvendő nagy szabócég társtulajdonosa és üzletvezetője, elég biztosítékot nyujthat a n. é. közönségnek arra nézve, hogy mindennemű igényét úgy a szövet nyujtás, mint a szabászat terén és a tartós és divatos kivitelben kielégíteni képes leendek.

Nagyrabecsült pártfogását kérve maradok kitűnő tisztelettel Selmeczbanán 1896. szept. havában Czemmel György szabóüzlet-tulajdonos.